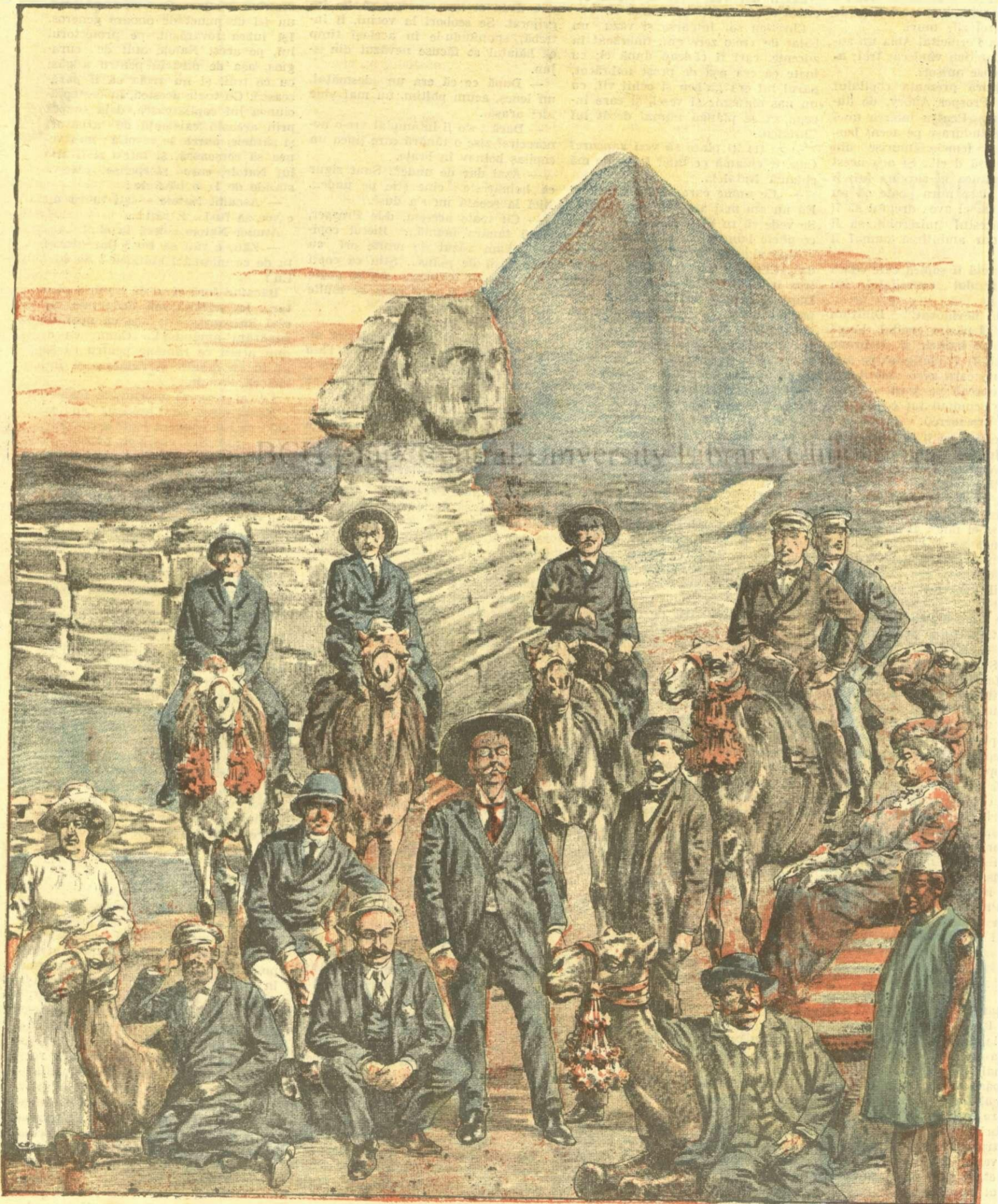

UNIVERSUL LITERAR

ABONAMENTUL
LEI 2,60 ANUAL
Abonamentele se fac
numai pe un an.

COLABORATORII ACESTUI NUMĂR:
Mestugean, N. N. Beldiceanu, Corneliu Moldovanu I. Dragoslav, Victor Anestin, C. I. Ghica, L. Iliescu, Moș Surcieă

ANUNCIURI
Linia pe pagina 7 și 8
—BANI 20—

EXCURSIA SOCIETĂȚII „RAZNA“ LA PIRAMIDE

VINOVAȚUL

— ROMAN —

— Urmare —

De multe ori mâna nu cădea, căci era oprită în drum, de privirea rugătoare a mamei, dar copilul, mereu certat și bătut trăia tot cu frica în sân, și mereu întristat.

În sfârșit o nenorocire — culmea nenorocirei dete peste bietul copil.

Într-o seară se întoarse de la școală cu fața aprinsă, și peste noapte începu să aiureze.

Avea frigur și scarlatină. Mama lui care îl iugrji, luă scarlatina de la el și în trei zile muri.

Sărmana Perinetta! Abia un suflet! Mielul Chretien vindecat trăi, avea atunci șase anișori.

Acum singură prezenta copilului înclanța pe Prosper Aubry, de durere și turbare. Pentru iubirea unei femei primise, îndurase pe acent bastard și acum femeia murise din cauza lui; ucisă d'el. Și acu acest monstru rămânea în sarcina lui; îi zicea tată, și se mira poate că nu este iubit! Acu, el avea dreptul să îi arate așa, acestul mizerabil, să îl dea afară, dar amăgirea numai îl reținea!

O voce secretă îi șoptea câte odată în fundul conștiinței lui Prosper:

„Este un nevinovat!” Dintr'un scrupul vag el păstra copilul lângă el se ocupa de hainele și de hrana lui... Și vecinii îl plângeau pe sărmanul văduv, care avea aerul așa de trist, îl oprău pe scară pentru a-i vorbi de scumpul lui copil.

El însă îl ura mereu.

Ai acum nimic nu îl mai opră de a-l lovi. Chretien se încovoiasă de spate, și avea ochii îngrijorați ca cîinii bătuti.

Sărmațul de el. El era însărcinat a pregăti cina de seara. „Doar atâta să-mi faci și el mie”, zicea Prosper. Și când venea acasă, cam amiețit, căci de la moartea Perinettei, Prosper începuse a bea, era pentru sărmanul copil nenorocit, un moment îngrozitor.

— Dar ce supă e asta, măgarule?..

— Dar, tată, t-am așteptat mai bine de un ceas...

— Zău! Știi că ai haz d-ta, d-le! Vrei să-ți fac ție slugi?..

Dacă se întâmplă ca copilul să sara răspundă era alt foc:

— Cum, te încăpățânezi și nu vrei să răspunzi?

Apoi începea o ploaie de palme.

Bietul copil era disperat. Deveni mut și sălbatic. La școala comună, profesorul care era un dobitoc, începuse a-l urî, pe acest copil tăcut, sfios, frios, își bătea joc de el în fața copiilor, și ei suferă îngrozitor.

Școala îi deveni nesuferită; într-o zi nu se duse până seara, și din cauza acestei lipsiri, fu pedepsit foarte aspru și Prosper îl bătut foarte rău.

La urma urmei bătaie nu îl mai făcea nici o impresie; devenise nesimțitor.

— III —

Într-o seară, — o seară caldă și liniștită de Iulie, — Chretien care nu se dusese la școală și hoinărise toată ziua, sta pe cheul Jemmapes, pe malul canalului Saint-Martin. Era așa frumoasă vremea. Cu acest instinct al călătoriei, acest gust îndepărtat, care se deșteaptă atât de repede în închipuirea tuturor copiilor, mielul nostru omușor, admira un vapor, care venise din fundul Flandrei, foarte încet, și care acostase la un alt șarm al canalului.

Puntea era goală. Singur, un câine alb, cu urechile ascuțite, alerga, foarte grăbit. Ușe compartimentului, unde se odihneau marinarii, și

din al cărui cos esca fum, era împodobită cu plante acățătoare.

Mielul Chretien, în visarea lui copilărească cogea zăpăcit că trebuie să fie o fericire pe acel vapor frumos, se vedea îmbarcat, ca un copil de marinar, iubit de căminele după bord, și ducându-se pe apa adormită a canalelor, departe de toți aceia cari îl făceau să suferă, departe, departe... în altă parte.

„Ei?, Vaporul, nu e așa? zise de cetață o voce răsunătoare, lângă el.

Chretien se întoarse și văzu un băiat de vre-o zece ani, îmbrăcat în zdrențe, cari îi cădeau după el; cu toate că era așa de prost îmbrăcat, părul lui era galben și ochii vii, cu un nas obraznic și vesel, și care începuse să se plângă numai decât lui Chretien.

— Și ție îți place să vezi vapoare? Cum, te cheamă pe tine? Pe mine mă cheamă Natole!..

— „Ce nume caraghios... Chretien! Eu nu am mai auzit de așa nume!.. Se vede că tu ai părinți... căci aite ce ghetă bune ai în picioare!..

Aide vino cu mine să vezi cascada! Chretien îl urmă; se simțea atras în mod ciudat de acel țigănuș. După ce priviră amândoi căderea apei cei doi copii erau deja prieteni. Trăncăniră. Natole află că Chretien era deja în pericol și că nu prea era grăbit de a se duce acasă, ca să nu încalce calcavurile lui tată-său.

— Am înțeles! La tine, tata bate. Ia noi, e mama și regă... Uf! și ce rea e!.. M'a bătut și pe mine destul, și acu, sunt opt zile de când nu am mai dat nici eu ep acasă!..

— Nu te-ai dus acasă? strigă Chretien uimit și admirându-l. Cum ai făcut?

— Așa! Ce vrei? Am căutat și eu să trăiesc cum pot. Ce este un prost — e cu dormitu căci de mâncare mai faci ce faci!..

— Și de mult trăiești așa, tu?.. Întrebă Chretien, nemai putând de emoție.

— Se înțelege, că de mult!..

— Dar nu ai fost prins, și dus acasă... atunci, ce ai pățit?

— Ce să pățesc? Bătăi, cât pot-tesți! Zău, că acasă nu e bine de loc!.. Tata mă bate!.. mama mă urăște, și pentru un lucru de nimic, ia mătura... Îți spun drept, că e de o mie de ori mai bine, pe stradă.

Tocmai băteau ceasurile șase în vecinii Chretien atunci tresări. Tată său trebuia să vină acasă la vremea aceea, și dacă nu avea să găsească masa gata, vai de el ce îl aștepta!

O ispită de nelămurire îl făcea să i-mite și el pe camaradul de alături, și, să nu se mai ducă nici el acasă, să plece în lume, ori încotro va vedea cu ochii. Dar singur părea că nu cutează; îi era încă frică. Ai dacă Natole atât de îndrăzneț ar vrea să îl primească de tovarăș!

„Si acum, îi spune-mi, tu unde ai să te culci în noapte? îl întrebă Chretien, cam rușinat.

— Pe un vapor cu cărbuni, lângă podul Tournele... Noaptea, vaporul asta nu e păzit, și găsești saci cu care te poți înveii... E foarte bine acolo!..

Ceea ce e prost, e că trebuie să te scoii foarte de dimineată... căci cărbunarii vin de noapte pe vapor... Ei, dar ce vrei?... Atunci o pornesc în piață dac nu mai am unde să dorm... Vaporul nu are să fie descărcat de cât peste trei zile așa că culcușul ne este asigurat până atunci, ca și cum așa avea cheia cu mine a unei odăi la otel... Și ceea ce e și mai frumos, este că astă-seară am ce mânca... a-dăcă Natole jucându-se cu câțiva

goganii. Pâine și brânză... și dacă vrei te potesc și pe tine... Lasă că văd eu că și tu te-ai săturat de bătaie părinților și mori de dorința de a scăpa!..

Chretien căscă ochii mari, era fascinat.

— Adevărat?... Vrei să mă iei cu tine!

— Cum să nu vreau!..

În seara aceia, Prosper Aubry, când veni acasă nu mai găsi copilul.

— „Ai pungășule! bolborosea el pregătindu-și masa, lasă că îți arăt eu ție! Ai să-mi plătești tu mie, fii liniștit!

Trecu un ceas, două. Nimeni.

— Atât mai rău pentru el, are să doarmă afară... zise Prosper, care fiind obosit se culcă.

A doua zi însă începu să fie îngrijorat. Se scobori la vecini, îi întrebă, spunându-le în același timp că băiatul se făcuse nevăzut din z-jun.

— După ce că era un desmățat, un lenoș, acum poftim, nu mai vine nici acasă!..

— Dacă i s'o fi întâmplat vre-o nenorocire? zise o tânără care ținea un copilăș bolnav în brațe.

— Așa! dar de unde?... Sunt sigur că hoinărește cine știe pe unde... Nici la școală nu s'a dus!..

— Cu toate acestea, d-le Prosper, rețină tânără mamă... Bietul copilăș... I-am văzut de multe ori cu ochii roșii de plâns... Știu că copilul nu prea sunt cumiați!.. dar se poate ca și d-ta să fi avut prea de multe ori, mâna cam grea?...

Prosper se iafuria:

— Zău? De ce nu spui că era un martir, sărăcuțul! — ai? că l'am gonit de acasă? A! nu, că prea e și gura lumii rea!.. Acum am să vă spun cum erau lucrurile:

Eu nu eram însărat cu răposata. Copilul acesta, care te interesează așa de mult, nu era al meu, și eu l'am ținut că aveam inimă bună... A! și acum uite ce-mi aud urechile!

Acum, când Prosper se duse la secție să facă declarație, toate vecinile îl admirau pe acest biet om, care era așa de rău recompensat pentru fapta lui cea bună.

O săptămână trecu și nu se află nimic de Chretien. Ce devenise el cu toate acestea? Un vagabond?

La început, trebuie să spunem că îi plăcu foarte mult viața aceea.

În copil se află și sălbaticul.

El găsește firese să trăiască din ce vânează, să se culce sub cerul liber. Era pe un timp de vară splendidă și nopțile erau foarte plăcute.

Natole și Chretien dormeau admirabil pe bordul vaporului cu cărbuni, învaluiți cu saci. Aveau golanii îndestulii pentru de mâncare. Seara dau târcoale pe la birtarii, la teatre, la baluri publice, unde găseau bacșurile foarte ușor, pe la cei cari înjghebau partide de plăcere.

Natole cari cunoștea foarte bine Parisul, știa unde poate găsi colțurile cari să-i aducă câțiva bani.

Așa că toată ziua, lucra plăcut, erau în hoinăreală; dar în același timp se și fereau să nu fie prinși; și partea asta le plăcea mult. Aveau ei de îndurat și lucruri grele; de pildă, într-o zi, isbucni o furtună grozavă. Amândoi fură nevoiți a sta pitulați sub un pod. Acolo nu aveau de unde să capete parale. Nu mâncară decât niște prune, furate de Natole de la un băcan.

Ei, dar ce le păsa! Trăiau liberi, ca șoarecii!.. În ziua a cincea, numai fu așa plăcut; se strică timpul și ploaia și noaptea rău, mai ales noaptea.

Nu mai aveau un adăpost sigur. Vaporul fusese descărcat de cărbuni, și amândoi întristați văzură cum locuința lor, trasă de lanțul remorcherului, se întorcea din nou în Burgonia. Poliția de odată mai sericasă, le făcu niște ochi mari pe pragul locurilor lor de plăceri. Nu

era de loc plăcut să doarmă în aer limpede sub cerul albastru, sau în vre-o piniță fără nici o fereastră închisă, a unei case care se clădea. Banii lipseau cu desăvârșire. Cei doi mici șterngari hoinari, muiați până la piele, cu figurile de un cot; ochii cu câte un coarcăn adânc, încerca-ră a lutiinde mâna prin fața cafonelelor, de unde chelnerii îi goncau cu șervețele. Le era foame rău.

— Ei, ce?... zise Natole lui Chretien care plângea. Ce? te-ai muiat? Ți s'a urât? Nu cumva nu mai vrei? Cine te ține? Ești liber să te reîntorci la tată-tău... Acolo o să ai ciorbă cu palme!..

Și Chretien îl urma mereu, îngrozit la gândul de a mai da ochi cu tată-său, reținut de asemenea și dintr'un instinct de amor propriu un fel de punct de onoare generos. Își iubea tovarășul, pe protectorul lui, pe acest Natole atât de curajos, așa de dibaci pentru a găsi cu ce trăi, și nu vroia să îl părăsească. Cu toate acestea, în deșteptăciunea lui copilărească, deja coaptă prin această existență de aventuri și sărăcie, parcă se revoltă; nu-i venea să cerșească, și într-o zi îi zise lui Natole, care stăpelinea câte-va stafide de la o băcănie:

— Ascultă Natole — ști tu că nu e voce să fur!.. E rău!..

Atunci Natole sbieră la el:

— Zău, e rău să fur? Dar atunci tu de ce mănânci stafidele? Să fur? Eu?

Băcanul fură când dă lipsă la cântar... Ia, ascultă mă drăguțule, nu mai îmi vorbi mie așa că apoi ne supărăm amândoi!.. Cum, eu aș duce a ceea ce rămâne pentru ca să ai tu ce mânca și rumega, și îmi zici că sunt hoț?

Ce, ai vrea să murim de foame? Necrocitul de Chretien, simțea, vai! că i-se spuseră toate scrupulele, atâta înrăurire energică puseseră amărădul lui pe el. Cu toate acestea, viața le părea foarte grea, din ce în ce mai grea!

Ploaia nu mai înceta, și Natole, cu capul gol, și despuțat aproape, umbra desmățat, și Chretien, a cărui ghetă luaseră apă, se țara după coala lui.

Se făcuse deja șapte nopți și șapte zile de când răăceau amândoi. Sărmanii copilași!

Natole și Chretien sunt în adevăr doi mari vinovați. Hăifăcători în vârstă de zece ani numai, cari dorm prin clădirile încă neisprăvite, cari șterpelesc trecătorii, cari fură cu îndrăzneală lucruri de prin băcăni, sunt în adevăr niște monștri! Este un adevărat pericol pentru ordinea publică!

Ajutor, d-tor jandarmi! Bîn fericire, legistatorii noștri sunt aici, cari ne apără, și noi avem un articol în buget, votat în toți anii, pentru întreținerea ocnelor speciale pentru întreținerea acestor scelerați crococi!

IX

Prin urmare societatea veghea; și cei doi criminali cari ne preocupă, fură însăși deșteptați pe repezede, la patru ore dimineța într-o piniță cari îi adăpostea, și văzură în fața lor legea în toată splendoarea ei, sub forma unui agent și a unui sergent de stradă, cu te-sacul și brău, care mirosea cale de o poștă a bătută.

Natole și Chretien se sculară repede și vroiră să fugă. Dar, agentul înhățase pe Natole de brațul drept, și sergentul ținea strâns pe Chretien.

— Când îți spuneam eu, Laroze, că o să prindem aci pe acești scelerați, nu vream să mă crezi! Aide, d-voastră, repede la dubă!.. Și mai repede! Mișcați-vă!..

A se citi urmarea în „Universul Literar” ce va apărea Duminică viitoare.

Ecurile săptămânei

La ordinea zilei este expozeul d-lui Titu Maiorescu, președintele consiliului și ministru de externe.

Atenția țării întregi e așintită, în acest moment, asupra detaliilor ce le dă d. Maiorescu, în fața reprezentanților țării, asupra modului cum au decurs tratativele în diferențiu nostru cu Bulgaria.

Protocolul, care s'a ținut atâtea vreme în taină, a fost dat, în fine, în vileag.

Ceea ce ni se dă de conferința Ambasadorilor e Silistra cu o rază de trei kilometri.

E, firește, prea puțin față de extensiunea ce o dobândește Bulgaria în urma războiului său victorios.

Din documentele expuse de d. prim-ministru însă reiese clar că nu se putea obține mai mult.

Guvernul, în patriotismul său, a făcut tot ce se putea face. Tratatulele au fost conduse cu multă pricepere și chiar cu energia treburtoare.

La un moment dat, România a declarat chiar că e gata să-și valorifice drepturile pe calea armelor.

Războiul însă n'a fost cu putință pentru că Puterile s'au opus formal la întinderea și mai mare a complicațiilor internaționale.

Măi Franța cât și Rusia și Germania au fost de la început contra unui război româno-bulgar.

Chiar aliata noastră Austria a fost contra unui conflict armat între noi și bulgari.

Isolată din toate părțile, România a trebuit să se confieze mediativnei conferinței din Petersburg, care a rezolvat chestiunea în modul știut.

E îmbucurător că prin noul aranjament se dau asigurări pentru existența națională a românilor macedoneni.

Bisericele și școlile românești din regiunile cucerite de bulgari, vor exista mai departe și vor fi puse sub supravegherea imediată a guvernului român.

Asfel, românismul de la Pind va putea să trăiască și să se desvolte, așteptând timpuri mai bune.

Punctul din protocol, privitor la aramăni e mai important chiar și de cât cedarea Silistrăi.

Esentialul e ca prevederile protocolului să nu rămână literă moartă și să se ia garanțiile cele mai solide pentru aplicarea lor cu strictețe.

Măi e îmbucurător că România n'a luat față de Bulgaria nici un angajament pentru viitor care rămâne deschis pentru aspirațiunile legitime ale țării noastre.

Pe când conflictul româno-bulgar pășeste spre aplanare, relațiunile dintre aliați se încordează din ce în ce.

Bulgarii sunt prinși între focurile grecilor și ale sârbilor.

Ultimele telegrame arată că situația e din cele mai îngrijitoare. Grecii se arată extrem de agresivi, știind că armata bulgară e epuizată de atâtea lupte. Au fost până acum mai multe lupte crâncene între greci și bulgari, cu pierderi simțitoare dintr-o parte și alta.

Chestiunea e cu atât mai gravă, cu cât e vorba de împărțirea unor centre mari ca Bitolia, Kavala, Perlepe și chiar Saloniceul.

Și dacă Puterile nu vor interveni la timp spre a pune capăt conflictului, pe cale de arbitraj, cu siguranță că se vor face noi vărsări de sânge pe pământul nesățios al Macedoniei.

Mestegean.

Ilincuța Sandului

de N. N. BELDICEANU

De frumusețea Ilincuței Sandului din schela Brăilei, se dusesse vestea tocmai la Tarigrad. Da nici n'avea cum să nu se ducă, că era subțirică, subțirică: un luger de rujă, și când zâmbea Ilincuța Sandului se lumina pământul, de parcă răsărea al doilea soare pe cer. Și umblau boerii val-vârtej după așa mândrețe, gătiți în giubele de pambriu și incinși cu saluri de Tarigrad; și la fereastră ei zăbreliță cântau până târziu taraturile și oftau coconii din baerile inimii:

„Luna s'a ascuns,
Ploaia n'a pătruns.
Streșicारा-mi pică,
Giubeluța-mi strică, —
Nu mi-i de giubea,
Ca de fermea...”

Și Ilincuța nici nu vrea să le audă de nume. Putea să fie coborât cu hârzbol din cer și poleit cu aur, — dânsa nici nu se uita la el. Vezi că gândul ei era la Gheorghies; la Gheorghies, spaima Turcilor și Grecilor; la Gheorghies, după care umblau nouă poteri și răscoleau zi și noapte codrii și haaurile, — și, pace, nu-l puteau prinde în ruptul capului.

... Și cum vă spuncam, se dusesse vestea de frumusețea Ilincuței Sandului până la Tarigrad. Și, într-o bună dimineață, feciorul Saltanului trimise la Brăila slujitorii cu un caiic să i-o aducă pe Ilincuța pentru haremul lui plin de cadane din toate țările: femeii albe ca marmora și negre ca albanosul, cari toată ziua își îmlădicău boierile în sunetul dairacilor, în fața feciorului de împărat, care sta tolanit pe divan, îngropat în perini, și le privea printre gene prin fumul albastru al narghilelei.

Caicul purcese încercat cu maramă și năframe de mătase, cusute cu mărgăritare, cu siraguri de mărgean, cu salbe de malmudele, cu pastile de aur și de sîdef, cu rochiile împodobite cu luna, cu scarele și cu stelele.

Într-o Duminecă, pe când răsărea roata de foc a soarelui din apele Dunărei, se arătă în preajma Brăilei un caiic cu catargurile înfășurate în covoare, cu două zeci și patru de vâste de argint din care văslău douăsprezece namile de harapi. Și repede și degrabă traseră la mal și negustorii cu fesuri începură a vântora în soare mărfurile scipitoare și, cât ai bate în palme, caicul se umplu de fete în rochiile fel de fel de fete, de părea acum, în lumină, un estrov înflorit. Și, deodată, răsări'n caiic și Ilincuța Sandului ca un crin; și negustorii prinseră a se îngămădi împrejurul ei și a-și desfășura marfa scumpă, amestind-o cu gura care mai de care, de i se părea Ilincuței că o împresoară un zumzet de albine. Și, dintr'odată, la un semn tănic, cele douăsprezece namile negre apucară vâslele, se lăsară pe spate, cu bratele încordate; și caicul porni, ca o săgeată, în tipătele de spaimă ale fetelor.

... Către seară Gheorghies, ca în totdeauna, cobora, în pasul legănat al Murgului, pe-o potecă a codrului, îngânând un cântec:

„Căprioară, scorioară,
Dor de lume mă omoară, —
Roade poala codrului
Să-mi văd fața dorului...”

Când ești din hrubele unede ale codrului, răsăre luna și Dunărea scilipi deodată ca un balaur cu solzii de aur.

Gheorghies, cum intră pe ulițele Brăilei, auzi de pretutindeni înălțându-se bocetele mamelor, și opri Murgul în negurile albe ce umpleau hudițiile ca o scamă de mătase, — și ascultă... o clipă, răsucit în șea, cu palma dreaptă sprijinită în trupul ferbinte al calului. Și când înțelese, s'aplecă pe oblăne și porni ca o vijelie spre casa Ilincuței Sandului. Într-o clipită fu dinaintea porții: din casă isvora un bocet amar... Gheorghies întoarse, și se prăbuși la vale spre Dunăre, ca o stâncă desprinsă dintr'un vârf de munte. Cât te-ai șterge la un ochi, fu pe mal, făcu o cruce, își repezi calu în apă și se lăsă la vale. Unde zvârleau fulgere viorii, săltau ca să-l vadă par' că pe călăreț, și murmurau mirate înde ele cu uii de glasuri felurite, ciudate, tainice.

Și cum plutea astfel, auzi izvărând de undeva, ca un zumzet de albină, care, încetul cu încetul, creșcu, se prefăcu într'un bătăit de bondar, apoi într'un glas lenes, bărbătesc, întovărășit de-o dairă. Și, deodată, răsări în mijlocul cetei prătrunsă de lumina lunei, un caiic; mai întâi nelămurit, ca o nălucă; apoi se zugrăvi din ce în ce mai limpede, până se lămurii, la câțiva pași, alb în lună.

Acum s'auzeau și niște plânsete înăbușite; și între glasurile acestora Gheorghies cunoscu și glasul Ilincuței. Atunci ca fulgerul sări în picioare pe șea, cu hangerul într-o mână și prinzându-se de-o frânghie a caicului se prăbuși între Turci și prinse a învărti paloșul, care-i serica, deasupra capului, cercurii de argint. Turcii îl impresurară într-o larmă cumplită, cu iartaganele; dar repede detoră înapoi strigând: „Alah!” și prinseră a se rostogoli în apă. Și cât ai scăpăra nu mai rămăsesse un turc ori un harap în caiic. Atunci, într'un sfol de fete, cari stăteau înspăimântate, într'un ungher, Gheorghies o cunoscu pe Ilincuța Sandului și repezindu-se o strânse la piept și-i sărută coșitele de aur. Și așezându-se apoi între vâsle, prinse a văslu spre mal.

Unde se scenteiau și păreau că joacă voioasă împrejurul caicului, ca și cum ar fi priceput ce s'a petrecut. Murgul înnota cuminte în urma caicului.

Când ajunseră la țarm, Gheorghies o luă pe Ilincuța în brațe, sări sprinten jos și prîpni caicul de o salcie.

Calul eși la mal și, scuturându-se în vâpăia lunii, se învălu, o clioă, ca într-o pulbere de nestimate. Gheorghies îl bătu pe gât; apoi îi luă capul în palme și-l sărută pe frunte.

Își înleștă apoi o mână în coama Murgului și se zvârli în șea, îmlădiindu-se, o luă pe Ilincuța de subțirici și o sălta la piept; și caicul porni în bustru lin, prin negurile luminate de lună.

Când intrară în răcoarea jilavă a codrului, luna apunea la capătul potecii. Și Gheorghies prinse a urca spre ea, ca spre o poartă de aur cu Ilincuța Sandului la piept.

PULBERE DE IDEI

Prezență (de spirit). — Un fulger: apare înaintea tunetului.
Sentință (de divorț). — Un decret de grațiere.

Sofronie Ivanovici

RIME VESELE
SERENADĂ...

Îți scriu în colț de stradă
Sub ceru-albastru, sfânt,
În faptul dimineții.
Ți-ai scrie o serenadă...
Dar n'am hârtie... o căni
Și zâmbălesc păreții.

Dacă-ai avea bancnotă
Ași fi pus în dilemă,
Pe ele zău, ți-ai scrie...
Ți-ai achita „trei note”
Și ce supeu poemă
La Flora ți-ai plăti!

Dar uite, mă privește
Sergentu'n colț... e lun
Proștii și bleg și beat
Și'n mînlea lui gândește:
Sărmanul... e nebun
Său... e amoretat.

Moș Surciică.

In loc de biografie

de I. DRAGOSLAV.

— Urmare și sfârșit. —

III

Și, acum, dacă nu mai ezit, ce nevoe e să știți câți ani am și ce studii. Zău, când aud „d. X. s'a născut în anul cutare în orașul Y., din părinți — așa și pe dincolo, — studiile și le-a făcut în orașul său natal”, — sau în cutare loc — și d. acela n'are nici o diplomă de capacitate; n'are nici cunoștinți speciale pentru a se hrăni în lume, imi vine să râd. Auzi studii. Dar cine știe ce înseamnă vorba „studii”. Oare unul care a trecut numai prin școli ca și câinele prin apă și a eșit cu oare care diplome de competență a făcut studii, a cercetat?

Ce mare cuvânt e acest „studii”. În el e o infinitate de înțelesuri și cunoștinți; în el is o multime de adjectivă și complimente și o varietate de subiecte care de care mai alese și mai ispititoare pentru sufletul cercetător; pentru sufletul pe drept studios în înțelesul adevărat al cuvântului. În sfârșit întreaga ierarhie de științi. Ce înalt e acest cuvânt studii! Și pe cât de înalt, pe atâtea de măreț: el e ca o coroană de aur și ca o purpură bătută cu pietre scumpe ce investimântă pe om. „D. X. și-a făcut studiile... Numai când auzi, omul cela se dedublează în sufletul său și ca și cum ai avea în tine două suflete așa te simți de plin de mulțumire și îți acoperi fruntea de elan și admirație; iar când îl vezi pe omul cela, te ridică cu tot respectul; și îl saluți și nu știți cum să-i cauți mîna de tremurător să i-o strângi. E un om învățat, un om care când țîo vorbi are ce-i spune; ai cui să-i răspunzi, ai cui cere o explicație; iar când îl auzi vorbind și vezi că îți spune cu temeinicie lucruri care te interesează, dar cari tu, din pricina lipsei speciale de cunoștinți nule-ai putut aprofunda, întotdeauna vei vorbi de el cu admirație, te vei interesa de el, și-l vei lauda la toată lumea. Dar eu, dar, tu, X., care ne-am rugat de dascăli să ne treacă clasa; care am umblat cu bilete de la V. și N. către d-nii profesori; care ne-aram întreba ceva și am rămas ca vițelul la poarta nouă, ce studii să avem?

A, da, suntem licențiați în băuturi spiritose, absolvenți ai bileardelor și cărților de joc. Diplomați în a scoate francul de la matusi și părinți. Studenți a berăriilor și cafezelor și mai presus de toate poști în a cânta pe o damă de consumație. Și cu toate acestea reușim să avem câte o diplomă de liceu și chiar doctorat. Suntem avocați, medici, ingi-

neii sculptori și muzicanți. Dar, vai, și amar, de asemenea exemplare. Și cu toate acestea is dascăli, avocați ai statului, medici primari, ingineri la C. F. R. Ministerele îi însărcinează să facă statuia lui Mircea-cel-Mare, a lui Eminescu etc. etc. Și tot ministerul cumpără tablouri, le dău slujbe grase și premii; iar Vlaicu zboară la Viena, Elena Văcărescu și Macedonschi scriu în limbi străine. Inventatorii își vând brevetele în străinătate, și alții se folosesc de truda lor. Cântăreții cei mari cântă în America. Militarii cei buni putrezesc zeci de ani în același grad, etc. etc.

Iar cei ce știu a șterge haine, a 'și face spinarea coromăslă, aceia care știu să spue ce vor, știu să facă pe spionii, pe agenții electorali, să coboare pe semenul lui, să se înalțe pe el, acela merge departe, departe...

Și când e așa ce 'ți mai trebuie studii și să ai o diplomă, ci să știi să te porți să capeți ce vrei. Și fiind așa, nu-ți nevoie să știi ce studii am.

IV

Și dacă nu-ți nevoie de asta nu mai e nevoie să 'mă știi ce vârstă am. La ce mi-ar putea folosi să 'mă știe lumea etatea.

Să zic că am două zeci; trei zeci de ani, iar eu domnule sunt de când pământul, de milioane de ani am format cu toate un conglomerat de materii văzute și nevăzute și precum se vântură un bureu cu lapte de se alege untul, așa m'am ales și eu din toată frământarea vecinică a pământului, om mai presus de toate dobitoacele; înzestrat cu scântea Dumnezeiască zisă „viață” și cu sufletul, însuși duhul lui și m'am ascuns în atâtea trupuri a neamului omenesc până când s'o găsit unul să mă dea la lumină.

„Bine, bine, mi-ar zice unul, dar când s'a întâmplat asta în ce an?”

— In nici un an i-aș răspunde intru cât nu există an, nu e zi, nu e noapte, totul vine din învârtirea pământului împrejurul axei sale și-a învârtirii lui împrejurul soarelui. Dacă n'ar fi soare, stele, pământ, n'ar fi nimic, n'ar fi timp. Ceasornicul, ar bate ore după ore, fără să însemne nimic; iar eu n'aș avea de ce mă prinde, ca să am nevoie de dansul, așa dar n'am nici o vârstă. Cât de carte, la urmă n'am studiat nimic.

Ba, da, dar nu la școală. Acolo, n'am învățat nimic. Afară de școală da: cartea mi-a fi firea, lumea cu toată mișcarea ei, pe care o citeșc vecinic și din care es premise și trag silogisme. Meditez și trag raționamente. Și eu toate acestea nu scrie nimeni că fac studii, nefiind studii oficiale, ci lumești, singurele cu care rog pe cei ce vor să scrie vre-o biografie să zică: „Ion Dragoslav, e de un milion de ani născut pe pământ, din părinți neași români din Bucovina, a căror părinți și ei se trag din neași români fugiți din Ardeal, de frica ungarilor. Studiile și le-a făcut, întâi, văzând oamenii și firea locului său natal; pe urmă văzând pe cei din București și suferind destulă căldură vara în acest oraș. Până acuma n'a văzut nici Sinaia, nici Predealul și nici n'a fost la Constanța și a trăit ani de zile în București, mutându-se din Tîrchiștii, în Gramont; din Gramont în Filaret; din Filaret la un hotel; de acolo, în șoseaua Basarab; din Basarab în Colentina; din Colentina în Delul-Spirei. A văzut multe tipurile și damele emancipate, care vizitează cafenelele mari și bodegele până la șase dimineața.

Și din cele ce a văzut și simțit cu ajutorul celor două-zeci și patru de buche din abecedar, a îndrăznit să comită întâi versuri, pe urmă adrese în niște cântălarii, apoi procese verbale de sequestru, și pe urmă poezii, amintiri și povești. Are scris

Din cartea de aur a Monumentului Independenței DIN CRAIOVA

D. D. Sturdza

Femeile române au sfânta țară, pentru ca ei să păstreze datorie de a însufla și de a cu bărbăție și înțelepciune cele întrefine în inimile fiilor lor ce părinții lor prin vitejie au nestinsa flacăra a iubirii de câștigat pe câmpul de luptă.

D. STURDZA.

FANTEZIE

*In parcul unde luna cu razele-i sărută
Albastrul lac pe care trec lebede, ușor
O muzică îngână un cânt suspinător
Șoptindu-mi la ureche iubirea mea pierdută...*

*O! melodia-această duioasă de nespus
Cum știe să-mi trezească visările uitate,
Cum știe să-mi deștepte cu dulcea-i voluptate
Regretu-ascuns și jalnic al vremii ce s'a dus.*

*Și-ași vrea să mă desmierde visările de ieri
Când zâmbetele tale în inima-mă pustie
Imi aprindeau într'una o patimă mai vie,
Și 'mă dău fiorul tainic de blânde mângâieri...*

*In parcul unde luna cu razele-i sărută
Albastrul lac pe care trec lebede ușor,
O muzică îngână un cânt suspinător
Șoptindu-mi la ureche iubirea mea pierdută.*

Constantin C. I. Ghica

pană acum și tipărite următoarele publicații:

„La Han la trei ulcele”.

Facerea Lunii.

Fata Popei.

Povestea Copilăriei.

Povestiri alese.

Nuvele.

Invățați meserii.

Flori și Povești.

Volintirii.

Povestea trăznitului.

Etc., etc. și altele netipărite până acum și care și ele din nenorocire nu există.

„Cum?” ar sări cineva: „Bine, să zic, că d-ta ești în adevăr o umbră pe pământ, că nu există, dar nici astea nu trăesc?”

„Nu, săracele, i-aș răspunde. Pentru că dacă, mâine, pământul s'ar dărâma, s'ar aprinde, ar arde toate bibliotecile, și ar arde și scrierile mele și tot, tot, ce s'a scris până acum. De năvălirile barbarilor tot a rămas ceva, dar de focul vecinic, care va prefăce pământul în soare, niciodată. Atunci, ce s'a făcut cuvântul meu? Cuvântul atâtor ce au scris, ce au strigat și au plâns. Cu

vântul de disperare și durere, de bucurie și plăcere: atâtea războaie nefolositoare, unde, pe care tablă s'a înfrimant vorbele politicianilor și demagogilor și a socialiștilor, ca ale să dăinuiască și după peirea globului. Ce s'a făcut cuvântul celuia ce a zis: „Eu Domnule.” „Dar eu domnule”... ori: „Bagă de seamă cu cine vorbești”. Când și osul din osul lui n'are să mai fie; dar biata hârtie pe care scrii, care arde așa repede, cum să mai rămăe!.. Deci, domnule, vezi că nimic pe lume nu există și totul nu-î decât un vis spre a intra în alt vis, visul de noapte, în altă viață pe care o trăim, o pipăim cu aceeași certitudine ca pe asta și poate în care adesea e ori găsim profeta traiului de mâine. Și așa o ducem într-o părere până când amândouă visurile se vor contopi în unul singur: „Visul etern”. Dar până acolo e o cale atât de lungă, un zic atât de nepătruns, încât, ca să treci pe poarta lui, trebuie să 'ți lași trupul și toate bucuriile și plăcerile și toată îmbrăcămintea sufletească a lumii: din carne și oase, și asta ca să fii atât de ușor, atât de străveziu atât de curat, să poți intra pe dânsa spre a visa din nou, un vis poate mai bun, poate mai rău, după cum vei ști să te strecoari pe vecinica poartă.

Viața artistică și literară

In numărul de față publicăm o nouă de d. N. N. Beldiceanu, nostru colaborator, îndeajuns de cunoscut publicului cititor prin frumoasele sale însușiri artistice și literare

Capitala feministă a primit, săptămâna trecută, cu multă însuflețire pe domnișoara Annie Furahjelm, vice-președinta „Alianței internaționale pentru sufragiul femeii”. Conferința conferențiară finlandeză a vorbit despre „Viitorul femeii”, stăruind aplauzele tuturor asistenților.

După conferință a urmat un festival artistic în care s'a au produs d-nele Olimpia Bărsan, Constanța Demetriad, Marietta Pașcan și d. Coandă iar d. Th. Fuchs la pian.

S'a oferit celebrei conferențiară flori și au salut-o, cu vorbe entuziaste, d-nele Eugenia Ianculescu de Reus, Smara și d. dr. N. Mănovici.

Conferința a fost organizată de femeistele noastre din jurul societății „Drepturile femeii”. D-na Carrie Chapman Catt n'a putut veni fiind reținută la congresul feminist din Budapesta, unde se va duce și d-ra Annie Furahjelm după ce se va opri la Cluj unde a fost invitată de „Reuniunea femeilor”.

In seara de 30 Mai a. c. va fi un concert la Ateneul din Capitală, organizat de tenorul dramatic de operă N. Corfescu, cu concursul d-nei Ana Velicu, al d-lor G. Nedeleu, C. Mărculescu, G. Cristescu și M. Manu.

Se va cânta și o arie din opera „Cobzarul”, după poemul distinsului scriitor Elena Văcărescu.

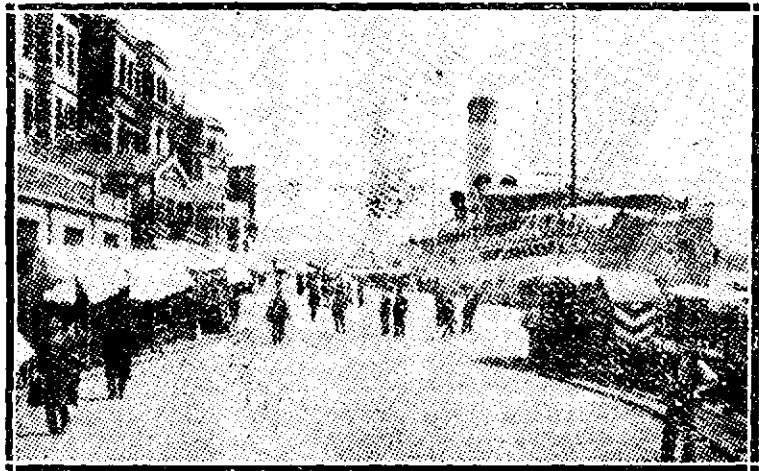
Duminica trecută a fost a șasea șezătoare a Casei de cetire „Petre Liciu” cu concursul corului „Melodin”.

Miercuri seara va fi la Ateneul din București concertul d-rei Eugenia Popa-Costea, soprana lirică, cu concursul baritonului G. Matteouri și al pianistului Th. Fuchs.

Parisul pierde un mare poet în Raoul Lafayette, care a cântat, cu multă măiestrie, frumusețile din munții Pirinei.

BUCUREȘTI-SAKKARA

Impresii de călătorie
— de MESTUGEAN

Vaporul „Regele Carol” la chenii de la Galata

III
La Constantinopol viața este absolut normală. Nu se simte nici decum pacostea ce a dat peste acest imperiu nenorocit.

Localurile publice arhipline, spectacole, stele parisiene prin varieteturi, etc.

Și, într'adevăr, e greu să se dea aspectul unui doliu național unui oraș cosmopolit cum e Constantinopolul.

Peste jumătate din populația capitalei e formată din creștini.

Grecii jubilează văzând mărirea Greciei; armenii văd degetul Providenței în infrângerea turcilor care îi martirisează de secolii, ceilalți europeni, ar fi bucuroși ca Constantinopolul să se transforme într'un port internațional pentru ca afacerea să prospereze mai bine.

E firesc deci, ca infrângerile suferite de turci să nu întunece frunțile creștinilor, din contră.

Dar, curios, nici turcii nu prea au aerul desolat.

Ei sunt tot atât de veseli ca și mai înainte. Mănâncă, bea, se plimbă, râd cu poftă, ca și când ei ar fi învingătorii.

Întâlnesc pe un cunoscut al meu de mult stabilit cu slujba la Constantinopol. Prietenului îi zice *Sânge rece* pentru că ori-ce s'ar întâmpla nu-și mișcă măcar o fibră a feței lui de piatră.

— Ce zici de halul turcilor? Îi întreb.

— Mon cher, oi fi eu *Sânge-rece*, dar turcii știu m'au întrecut. Când se trăgea cu tunul la Ceatâlgea și aci se sgudivău geamurile, ei stău ca și acum prin cafenele și trăgeau din narghilea. Ei bine, era cu adevărat ceva revoltător. Nu mi-a fost dat vre-odată să văd atâta nepăsare la un popor în mijlocul unei calamități naționale atât de grozave!

Pe inserate se întorc pasagerii la vapor rupți de oboseală. Ei erau totuși încântați de cele văzute. Unii vizitaseră bazarul, alții Sf. Sofia a cărei măreție le produsese o puternică impresie. Nimeni nu-și pierduse timpul. Parte din excursioniștii de la *Razna* au făcut plimbări și pe coasta asiatică, ducându-se până la Kadikeui.

Seara, la orele 8 ne așezăm la masă. Sntem puțini, căci parte din pasageri au preferat să petreacă seara la Pera ca să-și facă o idee despre nopțile din acel cartier europeanesc al Constantinopolului.

Aci e locul de a spune, că pe vapoarele românești se mănâncă admirabil. De altfel, bucătăria acestor vapoare a devenit faimoasă în tot orientul. Măncare bună și abundentă. Numai dacă starea mării te-ar lăsa să ai o ușoară digestiune!

Masa, în vastul și elegantul salon din clasa I, are înfățișarea veselă a unui banchet.

Clienturii sunt politicoși și servesc

se. Nimeni nu rămâne nemulțumit. De altfel, vapoarele noastre nu lasă de dorit din nici un punct de vedere. Pretutendenți o disciplină și o regularitate exemplară.

Curățenia, de asemenea, e cât se poate de bine întreținută. În ce privește pe „*Impăratul Traian*” totul e sclipitor de curat. În chestia aceasta meritul cel mare revine d-ruului Zaharow, medicul vaporului care își face datoria cu prisosință.

Marele bazar din Stambul

D-ruul Zaharow de și a făcut studii strălucite la Paris, preferă aerul liber și curat al mărilor fără a căuta să se stabilească într'un oraș. Se vede, că de la un timp, obiceiul de a călători intră în sânge și devine o a doua natură. Cei deprinși cu marea se înăbușe pe uscat, care li se pare strâmt, murdar și nesuferit.

De o afabilitate fără pereche, doctorul Zaharow se întreține voios cu toți pasagerii. Cu stăruință se întreține, în deosebi, despre stațiunile noastre climatice și balneare pe care le recomandă cu o deosebită căldură. Vorbește franțuzește, englezește, nemțeste, turcește, arăpește și alte limbi, cu o înlesnire uimitoare. Are grije și de personal și de pasageri și de pasagere. E dotat cu vioiciunea celor ce nu lăncezesc în fața unui birou și sunt vecinic în mișcare.

Ce frumos e acum pe bord. Miile de lumini din Pera și Stambul sclipesc ca niște stele în întuneric. Luminele vaselor ce staționează în port se reflectă în apele mării formând dungii mișcătoare de lumină și sporind aspectul feeric al portului.

Vaporul nostru strălucește în lumină. Pasagerii, strânși în grupuri admiră frumusețea ce-l înconjoară. O doamnă, cu peri albi, îmbătrânită înainte de vreme, cântă la pian în sala de lectură. Notele vibrează melancolic în liniștea nopții, ca suspinele unui suflet îndurerat.

Pe la zece grupurile se răresc. U-

nul câte unul, pasagerii descind în cabinile lor. Acum le-a venit și bucătarilor rândul să cânte o leacă. Doi băieți, ieșind din bucătărie, se îndreaptă spre dormitor. Sunt și ei veseli. Pe vapor e greu să găsești o nutra posomorâtă. Marca înveselește.

— Unde vă duceți? îi întreb.
— Ne ducem și noi să ne culcăm.
— Cum o duceți aci?
— Bine. Muncă multă, leafă după buget mică.

Micul bucătar citise pe *Carageale*.

În fine, mă retrag și eu. Am o cabină frumoasă. Un pat, o canapea, lavoar, oglindă, garderobă, ventilator și o cingătoare pentru caz de naufragiu. Cingătoarea aceasta face o ciudată impresie și te aduce la realitate asupra catastrofelor ce se pot întâmpla pe mare. În caz dacă s'ar îneca vaporul, fie de furtună, fie isbindu-se de vre-o stâncă sau de un alt vas, îți vei pune cingătoarea și vei pluti pe valurile furioase o oră-două până vor sosi ajutoarele. Mersi. Gândul acesta îți cam taie pofta de călătorii pe apă.

Sunt singur în cabină. În noaptea precedentă însă avusesem un tovarăș de drum, un necunoscut, care se oprise la Constantinopol. Era un tânăr cu ochelari, distins, elegant, care a intrat în cabină după ce mă culcasem. Îi observai discret toate mișcărilor. Ceea ce m'a isbit era precauțiunile extraordinare ce le lua ca nu cumva să fie jefuit. Și-a pus

— Da.
— Cum da?
— A luat-o pasagerul care a dormit aici.
— Și l'ai lăsat...
— Am crezut că e a lui.

Tălharul, imi șterpelise bunătațe de carte care mă costase 15 lei. El care încuia garderoba și-și punea valorile sub pernă. Va să zică tot e adevărat, că fiecare judecă pe altul după inima lui. Pe găinarul ăla l'as cunoaște și acum între o mie.

D. dr. Zaharow

Părăsim Constantinopolul Joi la orele 2 jum. după amiază pe un timp superb. Vaporul nostru cotește grațios vârful Serailului și intrăm în Marmara.

Fac pe mare drumul ce-l făcusem cu trenul până la San-Stefano. De departe se zărește mănăstirea rusească din San-Stefano. Cupola, înaltă ca un turn, sclipeste în bătaia razelor soarelui. Mănăstirea e împrejmuită de ziduri înalte. Aci sunt îngropați numeroși soldați ruși morți pe timpul războiului de la 1877-78.

Poate nici un alt popor n'are dezvoltat în așa grad cultul acelorora dintre fiii săi, cari au murit pentru țară.

Monumentele comemorative rusești sunt numeroase în Turcia precum sunt și în Bulgaria.

Vaporul nostru înaintează foarte încet din cauză că nu vom putea și din Dardanele de cât a doua zi dimineață. Strămtoarea fiind încă minată din cauza războiului, trecerea vapoarelor în cursul nopții e interzisă, spre a nu se da loc la vre-o catastrofă.

Pe la orele 6 suntem în plină mare iar țărnișurile nu se zăresc de loc.

Dimineața când mă scol trecusem Dardanelele și ne aflam în Arhipelag.

hainele în garderobă, le-a încuiat, a luat cheia; portofelul și coșornicul și le-a pus sub pernă, în fine s'a culcat. Foarte frumos. Firește, de unde putea el să știe cu cine avea de a face...

O cafenea populară turcească

Se făcuse ziua. Mă îmbrac și-mi caut Baedekerul să mai citesc câte ceva despre localitățile ce urma să le vizitez. Îl pusese în ajun pe o etajeră deasupra lavoarului. Nu mai era acolo. Chem cameristul.

— Unde mi-e cartea? Cartea roșie pe care o puseseam celo-

lag. Voi vedea însă strămtoarea la inapoierie.

Vom merge toată ziua și toată noaptea spre a ajunge Sâmbătă dimineața la Pireu.

Se zăresc de departe Imbros, Mitilene și alte numeroase insule. Numai la Tenedos se zărește orașul.

format dintr-o îngrămădire de case suprapuse pe mai multe coline.

Privesc marea și nu mă satur. Acum apele ei îmi par albastre. Parcă mergem pe un lac de scrobeală.

O caracteristică a călătoriilor lungi pe mare e că uiți tot ce ai lăsat în urmă-ți și ca bucurii și ca ne-cazuri. Se formează în juru-ți o nouă viață făurită din imensitatea cerului și imensitatea mării în mijlocul căreia plutești spre țărături noi, pline de farmecul necunoscutului. Nici ziua pe bord, nici noaptea în cabina-ți micuță, îngânat de miile de șoapte ale talazurilor care mângâie vasul, ale catargelor și frânghiilor ce vibrează sub adierea vânturilor, nu-ți amintesc de fel de viața ta obicinuită. E un fel de re-naștere. Cunoștiți noi, legături noi libertate completă, lipsă de orice grije. E un armistițiu pe care îl închei cu eterna luptă de toate zilele pentru existență.

Convorbiri științifice

POLITICA ȘI ȘTIINȚA

Un cunoscut al meu nu a învățat mai mult de trei clase liceale; acum e funcționar, are trei copii și un bagaj colosal de cunoștințe politice. El știe ce gândește d. Carp, ce are să facă d. Take Ionescu, când are să vie la guvern d. Ionel Brătianu. Cu ziarele în mână, cunoscutul meu documentează cu multă pricepere toate afirmațiunile sale; știe de ce a fost ales Poincaré președinte al republicii și se îngrijește de pe acum de pericolul unui război ruso-japonez.

Băiatul lui cel mare, un ștrengar de 7 ani, are o deosebită admirație pentru tatăl său și nu odată a spus el colegilor, la școală: „Aseară, ministrul X i-a spus tatei...”

Maî ieri însă, lăcșușul citind nu știu ce ziar, dă peste numele unuia dintre cei mai distinși învățați ai noștri.

— Tată, cine e d-rul...

— Cine să fie, ori politic, fost senator, vliitor ministru.

— Dar de ce zice „doctor”?

— Fiind că e doctor, trebuie să-și câștige și el hrana.

— Așa! Și copilul rămase pe gânduri. Răspunsul tatălui nu-l satisfăcea.

Tatăl acesta făcea o adevărată crimă, involuntară ce e drept și o fac mai toți românii noștri, cîrî cred că au fost născuți pe lume, numai ca să se înscrie într-un partid politic și să tremure de frigurile emoției, până să afle ce a spus politicianul X la Cameră, ce a răspuns Y și ce efect a avut lovitura asupra ministerului. D-rul acela o fi om politic, dar mai înainte de orice e unul dintre cei mai distinși învățați ai noștri. El știu mil de străini, dar micu nostru politician nu-l știe de cât ca membru al unui partid care care și așa îl știu zeci de mil de țai din Capitală și sute de mil din provincie.

Bieții oameni! Cred ei că politica unei țări politice făcută cu cele trei clase gimnaziale, dă putere și prosperitate acelei țări! Pentru ei, progresul nu constă de cât în discuțiile „în chestie personală” de la Cameră și de la întrunirile publice, în articolele ziarelor, iar de singurul factor al progresului, nu au auzit. Știința e bună pentru copii lor, și încă cu rezerva, ca îndată ce acesția și-au terminat studiile, să se înscrie într-un partid, pentru a face politică, pentru a putea fi numiți undeva, pentru a fi „aleși” deputați, sau consilieri comunali, cel puțin.

Și toți acești oameni suat convinși, sunt grați, căci cu republica, așa cum o înțeleg ei, nu e de glumit. În acele-și timo, învățați, adevă-

rații învățați, muncesc în laboratoarele lor, muncesc pentru binele țării lor, pentru binele omenirii întregi, pentru ca micul politician de mâna zecea să spună fiului său: „E om politic”, ca și cum politica ar fi o meserie.

Bun cetățean trebuie să fie oricine și e nevoie ca la anumite prilejuri, când e vorba de o chestie însemnată, să-și spună cuvântul, să formeze opinia publică împreună cu zeci de mil alții. Cea ce e curios e că deși avem o pleadă de politicieni, nu avem opinie publică. Opinia cetățeanului nostru e opinia ziarului politic ce-l citește.

Cum mai voiți ca onorabilul mic politician să știe că este știința! Cum să cunoască el pe învățații noștri, el care nu vorbește de cât cu șefii de partide, cu ministrii, sau cel puțin cu deputații. Pentru el chimiștii sunt un fel de bucătari, astronomii sunt cască-gură, veterinarii sunt simplii „doctori de dobitoace”.

A se instrui e timp pierdut, căci nu aduce nici un profit material cultura, și micului politician îi trebuie rochi scumpe pentru soție, distracții și five-o-clock-uri, ca să se recreieze după extraordinara lui activitate politică. Când politica îi dă totul, ce nevoie mai ai de cultură. Am văzut cu ochii mei, cum un frânar de la căile ferate a fost bombardat șeful unei ramuri oarecare de activitate în Capitală. Venise partidul său la putere. Cum să nu crează frânarul în puterea politice și de unde să mai știe el, că progresul unei țări se întemeiază pe cultură, pe știință, când politica îi aduce 600 lei pe lună!

Și câți sunt în categoria bietului frânar! Fiii lui vor face și ei politică, vor învăța, ce e drept ceva mai mult, se vor face avocați, dar pentru ca să ajungă eminenți oameni politici.

E descurajatoare însă starea acesasta de lucruri, pentru tinerii ce și-au tocit coatele la birouri, în laboratoare. Când se reintorc din țările străine unde și-au desăvârșit cultura, ei cad în vârtejul politicei noastre, văd cu ochii, că ar muri poate de foame, dacă nu ar face politică și iată-și înscriși în partidele politice. Se pierd astfel și se vor mai pierde sute de energii, cari ar fi fost de atâta folos țării acessteia. Puțini sunt cei cari scapă din vârtoare, lor nu le pasă de răsturnarea guvernelor, nici de interpelările din Cameră. Orizontul lor e mai larg, ei văd mai departe, ei știu că munca unuia dintre ei, e singura care prețuște, căci ei creiază, pe când turma de mici politicieni numai daune aduce țării.

De aceia, deocamdată, cultura e un lux pentru noi, învățații niște maniaci și e de mirare că li se mai permite să trăiască pe solul acesstei țări, ba uneori li se mai pune la dispoziție mici sume pentru cercetări științifice, atît cât mai rămâne de pe urma nesățiosului mic politician, care numai cu balaurii din basmele noastre poate fi comparat.

Progresul, cultura, vor distruge aceste hidre, dar vor trece până atunci câteva veacuri.

Victor Aneslin.

Popas în munți

de CORNELIU MOLDOVANU.

Nu tuturor li-s dragi priveliștele muntoase, cu orizontul strâmt și contururile mărginite. Privirea suferă, căci nu se poate desfăta în larg, și isbindu-se de stâncile ascuțite și pleșuve, se întoarce bolnavă înapoi, asemenea unei paseri rărite.

Gândurile nu se pot bucura de avânturile spațiilor luminoase, de nețărnută libertate a cutezanței lor.

În văile acelea înguste și adânci, cu drumuri cari ocolesc și cu poteci sfioase, vântul trece zgomotos și grăbit, ca un fluviu bogat care și-a ales prăpăstiile drept albie și zidurile munților drept țărături. Sufletul, în fața uriașelor împietriți, se simte mic, umilit, încătușat, străin de mărșia piscurilor înzăpezite, veșnic însetat de zările odihnitoare ale șesului.

Rare ori câte o priveliște duioasă, caldă, amintitoare de trecut, care să mângâie somnul celui visător și să desmierde suferința celui osterit. Cerul, aproape totdeauna acoperit cu nori, rare ori deschide câte-o oază albastră, câte un luminis eteric, care să însemineze cugetarea celui posomorât.

Din când în când, — un răsărit de lună, asvârlind pe grele de strălucire albă pe spinarea împădurită a muntelui, — fărâmițând prin jecuri de umbră prietenoasă și lumină rece, stelele șerpuitoare din parc, ori cufundând în cascade de pulbere argintie, vilele pictorești acățate de vârful stâncilor.

Seara pe șosea, când umbra s'a coborât și aerul parfumat de răcoarea fumurie a amurgului, se pregătește pentru întuneric, pribeagul stăruie în popas ca să-și încante ochii de melancolia luminii care meară. Soarele a asfințit de mult, — jos e umbră, o pânză brumărie se destramă în infînțe paenjenisuri, iar din înalturi pligură, tăcerca, ca o ploaie liniștită și fină.

E aproape noapte.

Nu mai colmile munților cătu-n coperiș de adăpost ori o colibă de păstor, se bucură încă de razele amurgului târziu, căci soarele se desparte cu tristețe de locurile dragi și nu le poate părăsi, fără să trimită o privire înapoi.

Tot astfel amintirea. Când totul s'a potolit în suflet, când totul s'a stins în uitare și tăcere, tot mai rămâne câte o icoană îndepărtată, câte-un gând înalt care se bucură încă de lumina târzie a soarelui pe care nu-l mai vedem.

Alături de șosea, ca și cum ar vrea să se întrecă la fugă cu linia dreaptă a drumului, râul zbuciumat trece spumos, sălbatec, plin de mânie; se luptă cu fiecare stâncă ce-i stă în cale, vrea s'o răstoarne, s'o prăbușească, s'o sfarme.

Dar, măruntele valuri, limpezii și fragede, nu se pot împotrivi multă vreme stăvilarelor de piatră. Ceasurile curg repede și râul are încă mult de mers. Spunegând disprețuitor, mica oștire de valuri se risipește printre stânci, ropotind răboinic, pentru ca jos în vale, ramurile împărățite să se imbine din nou, și râul să pornească mai departe, întregit, puternic, biruitor.

E singura muzică a muntoaselor priveliști, — singura viață și singura mișcare în noaptea grea care apasă asupra uriașilor înmărmuriți.

E râul, — o lamă argintie, o dungă scilpitoare aburită de spumă, care se înfrâdă cu sunet, se frânge cu zgomot, șuerătoare și armonioasă, imprumutând văilor ecouri lungi și sonore, iar peșterilor scobite în pieptul muntelui, gemete surde, suspine tulburi, precum ar veni din adâncuri sau din depărtare.

Pornesc pe țărutul râului cântător, ca să-și ascult povestea plină de vitejie, să mă pătrund de taina murgurelor glumețe, prin care valurile

mărunte își rîd cu veselie de gigantii împietriți în nesimțirea veacurilor.

Cei refugiați la munte, își petrec nopțile dormind. Se întorc de vreme ce să se închidă în casă, și după câteva rânduri citite, adorm obosiți. Inuși tinerii, care în decursul zilei s'au cățarat pe stânci, în plimbări periculoase, pentru a atinge culmile, se întorc repede la căminul pașnic, pentru a visa aceia ce n'au putut ajunge. Aerul proaspăt și monotonia priveliștelor de noapte, n'are nimic atrăgător: nici un indemn la reverie, nici o chemare la dragoste. Pe minunatele alei, în parcul scilpitor de rouă, boschetele sunt prea întunecate, umbrele prea dese, aerul prea răcoros, parfumurile prea umede.

Nici lumina, nici întunericul nu sunt prietenoase iubirii... Iubirea e asemenea unei flori plăpânde și rare care se sfiește de văpaia zilei și se închide cu spaimă în întuneric, dar care se dezvoltă, răspânditoare de miresme nesecate, ziua la umbra răcoritoare, noaptea, în semiobscuritatea caldă a pajștei largi, aurită de lună sau sărutată de focurile miilor de diamante cari împodobesc diadema nopții.

Iubirea e un sentiment suav, subtil, ciudat, misterios. Schimbările vremii o tulbură, capriciile firii o mănușe, se luptă anevoe cu căldurile lunilor de vară și se îngroapă în nesimțitoare adormire, când gerul și ghiata vestesc mânia ernei.

Iubirea visează nopți înstelate, amurguri melancolice, pajști înflorite de vânturi calde, zări limpezi și ceruri ca lacrima, — iubirea așteaptă primăvara eternă, când totul renaște înfloritor și tânăr, — ea visează veșnica înflorire care nu va da niciodată rod; iubirea se teme de rodnicie, căci rodnicia e sfârșitul primăverii.

Iubirea e învinsă cu ușurință de durerile adânci, de suferințele grele. Fragedă și suavă, nu se poate împotrivi furtunei, — parfumurile visurilor trandafirii se scutură repede. Tot astfel, bucuriile mari, plăcerile banale ale victiei, mulțumirea și îndestularea o jignesc, amenințându-o cu trândăvia.

Iubirea se hrănește din negurile trecătoare ale melancoliei, din gânduri triste și visuri nedeslușite, din teamă și sficiune, din asfințitul durerilor poetice, din penumbra fărâmițării sufletești, — din suspinul care așteaptă mângâiere, din lacrima care se topește în zâmbete, din zâmbete care vor aprinde în inimă scântea fericirii.

Îndrăgostiții își pricinuesc singuri măhniri, greșesc parca dinadins, pentru a cunoaște farmecul unui cuvânt de ertare, se ceartă de dragul împăcării, plâng pentru dulceața lacrimilor, care vor fi șterse fără întârziere de sărutarea risipitorului noroc.

EX-LIBRIS

„VOLINTIRII” de d. Ion Dragzslav.
— „CHILIA DRAGOSTEI” de d. N. N. Beldiceanu. — „SPOVEDANIA UNUI CLOWN” de d. Victor Eftimiu. — „ODIHNĂ DUMINICALĂ” de d. Pascal A. Vasiliu.

Anul acesta pare foarte bogat în producțiuni literare originale. Scriitorul român produce mai ușor de cât reproduce. Are deci un spirit mai mult creator. Produce, creează fără să-și prea bată capul ce produce și cum. Piața literară e un admirabil târg de desfacere și acesasta-l face pe scriitor grăbit. Suntem în veacul lui n'am timp de pierdut și luăm din grămadă, fără alegere, la întâmplare, lăsând grija selecțiunei pe seama vremii și pe seama puritanului edi-

tic de la „Lumina literară”. Spiritul vremii l-a priceput bine și d. Ion Dragoslav și d. Victor Eftimiu pentru că atât „Voluntar” cât și „Sperdană sau clown” nu sunt dintre cele mai bune scrieri apărute în timpul din urmă, și nici dintre scriitorii cari au totuși talent. Și unul și celalt se văd căutați, citați, solicitați de ziare, reviste și edituri sau bibliotecii.

De aceea nu pun prea multă grijă în alegere și scriu multe fără să spună mult. E fraza dibace, e stilul obicinuit, e șirul de vorbe care se prelungește cu înlesnirea cu care ei înșira mărgelile pe un firicel de mătăasă. Atât, d. Dragoslav, care e un scriitor simpatic și-ți face impresia unui moșneag slătos exilat de pe alte țărâmură la „Terasă”, povestește, descrie cele mai mici amănunte din viață, dar nu vezi gânduri, observații care să te oprească, să te pirotească, să te lase crucit.

D. Victor Eftimiu, poetul iubit de femei și repede popularizat, stă pe culmea ce singur și-a statornicit-o și nu simte că focul sacru se poate preface în cenușă și el dacă nu îngrijește să întrețină, pe vatra gloriei actuale, mai statornic acest foc. Sunt amândoi siguri, convinși de talentul lor și cred acum că pot să publice numai decât ori-ce, destul să publice ca să fie citați.

Dar aceasta nu se poate în clar interesul viitorului lor literar și artistic. În rândurile acestea nu există răutate — în nici un rând scris de mine, în nici o vorbă spusă de mine, nu există răutate — e însă dormița de mai bine și datorită de a trage de mânecă pe scriitorii simpatici ca să nu apuce pe căi lăturalnice fără să-și dea seama nici ei, mânați inconștient de un rost căruia ei să supun fără să-l înțelegă.

Un scriitor serios, care are spiritul selecțiunii și publică dar ca să nu ne dea de căt lucruri bune, e fără îndoielă d. N. N. Beldiceanu care, în „Chilia dragostei” e mai interesant și mai original de cât în ce ne-a dat întâi și întâi. Se cunoaște o pronunțată tendință de a se descrie de sub înmăsurarea — *nam vis rea* — a d-lui Sadoveanu. Înfrâurirea distruge farmecul originalității chiar când ai fi stăpânit de puterea unui talent real ca povestitorul dela Iași, d. Beldiceanu însă e original, interesant, gânditor în ultima sa creațiune literară. Amintirile sunt trecute printr-un suflet sensibil care nu vede suprafața lumii ci știe să-i caute ungherele tainite pentru ca să-ți arate ce se întâmplă acolo, unde nu străbate de cât privirea celor ce știu să privească. Multă dragoste de oameni multă duioșie pentru umila cohortă a celor necunoscuți — uită sufletul scriitorului care ne-a dat puțină să-i admirăm, în „Chilia dragostei” și frumusețea limbii și măiestria talentului.

Cu „Odihna duminicală” a d-lui Pascal A. Vasiliu trecem în domeniul literaturii economico-sociale. Autorul ne dă un studiu interesant al problemei care e de actualitate și va fi încă multă vreme astfel pentru că repaosul duminical nu e statornicit încă, așa cum trebuie, la noi. D. Vasiliu face un studiu comparativ al odihnei duminicale în diferite țări, un bogat istoric care ne spune că autorul a consultat izvoare interesante înalate de a se așterne pe scris.

După ce vorbește de repaosul integral și de cel rotativ, dând amănunte care pot sluji mult la cunoașterea acestei chestiuni, d. Pascal Vasiliu spune că bunele intențiuni ale legiuitorului nu lipsesc și nici voința de a se pune în aplicare dispozițiunile legiferate.

„Sunt unii — o mică minoritate — cu maravuri și interese separate.

care se pun deacumzeișul interesului social, și fac să stingherească dispozițiunile folositoare. Aceste maravuri — și mai ales interese de partid — fac operă nefolositoare și rea societății”.

Acestea sunt reflecțiuni serioase care exprimă tot adevărul și pun chestiunea net, lămurit.

In foc cu turcii

Kirkilisse—Lule-Burgas—Ceatalgea.

— Urmare —

Duminică 3 Noembrie. — Noaptea asta s'a întâmplat o deraiere în apropierea stației; linia e întreruptă până la 1. Un conductor a fost silit de un ofițer cu revolverul în mână, să pue în mișcare un tren, a cărui acoperiș era plin de sute de femei, de copii și de răniți. Deoarece însă podurile au tuneluri de fer, care nu lasă decât un loc liber de 10—15 centimetri deasupra vagoanelor, cu toții au fost striviți, ca o mânășă întoarsă pe dos.

Gara e în cea mai mare desordine. Vagoanele sunt luate cu asalt.

Lui Abdul Pașa i s'a luat dreptul de comandament, dar curând în urmă un contra-ordin îl repune în funcțiunea lui. Ministrul războiului va pleca de îndată ce linia va fi liberă. Schimb câteva cuvinte cu un ofițer din statul lui majar, care îmi spune: „Totul e pierdut, chiar și onoarea!”. Se vor mărgini să se țină pe linia Ceatalgea, dacă rezistența mai e cu putință.

Aci se spune, că corpul al 3-lea a fost erî impresurat la Bunarhisar, și că Muhktar Pașa a trebuit să bată în retragere ca să se ferească de a nu fi înconjurat cu totul. O fi fi reușit să scape!

Veștile sunt foarte rare pe aci. Totul e confuz; până seară nu se va putea ști nimic lămurit asupra situației. Dar se mai poate spera să încerci ceva cu oamenii aceștia rășiți, demoralizați și flămânzi? Eu nu mai trag nădejde de mult.

Pentru moment e cu neputință de a lua vre-o hotărâre.

N-ar folosi la nimic să mai rămân aci. Ași vrea să mă duc la Ceatalgea, să mă unesc cu o formațiune care are, ca să urmăresc până la sfârșit calvarul nenorocitorilor soldați otomani.

Linia e întreruptă în dreptul kilometrului 180. Traficul funcționează încă cu Ciorlu. Muradli nu mai poate fi atins. Personalul ia dispozițiunile astea pentru ca să evacueze gara. Sosește statul major al lui Abdulah; consternarea se zugrăvește pe fețele tuturor.

Acum s'a luat hotărârea de a da înapoi până în spre linia Ceatalgea. Întâlnesc pe colonelul Tuosoweski; el a luat parte la amândouă luptele dela Viza cu Muhktar Pașa, e bolnav și se întoarce la Constantinopol. Din ceiace mi-a povestit și din ceiace am putut să înțeleg din povestirile lui Muhktar și a lui Nuredin Bey Bloras am următoarea părere despre situația din ultimele două zile:

Cu toate că Mahmud Muhktar Pașa, ar fi voit, după cum am mai spus-o, să aștepte ca trupele lui să fie refăcute, a fost silit să reia ofensivă, ca să oprească goana bulgarilor. Numa cu regret s'a hotărât să se supună ordinaului acestuia.

Luni 4 Noembrie. În drum spre Ceatalgea. Pozițiile sunt ca și până-site. Tot grosul armatei a fost îndreptat în spre Adrianopol. Să speră că alte trupe vor fi aduse aci de la Besfor sau dela Dardanele. Se lucrează pretutindeni cu grabă la instalarea tranșelor

Interesantul studiu al d-lui Pascal A. Vasiliu e precedat de o prefață a d-lui I. Răducanu, docent universitar și economist distins.

Cu acestea, am încheiat drămuirea cărților apărute în ultimul timp.

L. Iiescu

Întâlnesc pe drum o brigadă de infanterie, care se duce la Hadeunkiof; îmi face o impresie bună prin ordinea cu care merge.

Generalul de divizie Izzat Fund, care auzise spunându-se că sunt la San-Stefano, trimite să mă cheme, ca să-mi cunoască impresiile mele. Am petrecut o oră foarte plăcută cu omul ăsta, care vorbește curent frațuște. E cunoscut prin cartea pe care a publicat-o în 1907 sub titlul „Prilejul pierdut”, care a făcut senzație. Generalul a fost ambasador și inspector general al cavaleriei.

Mercuri 6 Noembrie. Cea dintâi vizită a mea e la ambasadă.

De teama masacrelor a fost zilele astea în oraș o adevărată panică. Ambasadorul Austriei și-a și îmbrăcat coanaționali.

Reprezentanții puterilor au hotărât să intervină, ca să se trimească înaintea Constantinopolului vasele de război a căror prezență le scutește necesare. Gădesc orașul foarte liniștit, niciodată n'au fost aci zile ca astea. Se tem ca soldații să nu vină să-i măcelărească, dar trama asta e absurdă.

Fugarii din Kirkilise și din Serai au luat de mult drumul spre Smirna și celelalte porturi din Asia-mică, ca să nu fie trimiși din nou pe teatrul războiului.

(Va urma)

MARE
înlesnire de plată

PIANINE NOUI
DIN CELE MAI BUNE FABRICI
VINDE FĂRĂ NICI UN ACONT
în rate lunare a lei 40

Georg Degen, București
Alături de Cofetăria Capșa.

Voii să faceți să nu mai bea

pe bărbatul, fiul, nevasta, sora, fiica, sau pe vre-o rudă mai apropiată, adresați-vă la noi. Vă vom ajuta printr-un procedeu ușor și eficient, căci am mai săpat miile de ființe de săracie, mizerie și ruină.

Vă vom arăta cu metoda noastră, punerea în aplicare fără ca pătimășul să observe cât de puțin. În cele mai multe cazuri nu poate nici să priceapă, căci neputând suporta de loc spiritul, crede că vina este a abuzului băuturii.

Noi primim zilnic o mulțime de scrisori de mulțumire, de la bărbați și femei de toate clasele, bogăți și săraci, cari au fost remediați cu strălucit succes. Corespondența sosește cu cea mai mare discrețiune, și pentru inocența metodei garantăm și cităm ceea-ce ne scrie d-l Unrein Franz din Resiczabanya:

Prea stimate domn, Kopenhaga, Danemarca.

Vă rog fiți așa de bun și trimiteți-mă 2 cutii cu poșta, ramburs pentru lei 20. Am doi prieteni cari s'au dat rău beției și voesc să-i vindec.

Eu însumi am probat efectul lui «Kino», pe când eram un bun băutor și nu știam cum să mă abțin. De când însă am loat praful «Kino» m'am făcut cu totul alt om, sunt sănătos și am cu totul o altă viață cu familia mea. Mulțumindu-vă mult pentru efectele lui «Kino», vă rog a-mi trimite imediat. Voi recomanda încă la mulți că «Kino» este un mijloc foarte eficace contra beției.

Resiczabanya, Dec. 1911.

Cu stimă, Unrein Franz.

Preparatul nostru se vinde pentru minimul preț de Lei 10, și-l trimitem contra cost sau ramburs dacă scriți la adresa noastră din Kopenhaga.

Kino-Institut, Kopenhaga K. 10. Danemarca

Scrisorile merg cu 25 bani, cărțile poștale cu 10 bani.

NOUILE MARI PREMII

ce se vor oferi de

ZIARUL „UNIVERSUL“

abonaților săi la tragerea de la 21 Mai 1913:

Lei 7.000 Lei

în bonuri comunale 4 la sută

UN ELEGANT DORMITOR DE BRONZ

de mare valoare, al 9-lea dormitor furnizat pentru premiile noastre, de cel mai recomandabil depozit de mobile de fier și bronz
Industria Metalică MARCU, bulevardul Elisabeta No. 8, București.

Jumătate Garnitură Mobilă

COMPUSĂ DIN : O CANAPEA, DOUĂ FOTOLIURI ȘI PATRU SCAUNE.

O oglindă venețiană. - O masă elegantă de mahon cu cristal. -

O frumoasă Lampă pentru atârnat. - O Mașină de cusut p. mână

Toate acestea cumpărate de la marele magazin de mobilat MARCO DATTELKREMER, strada Carol No. 62, București.

Un Dormitor de lemn fin

construit în marea fabrică de Mobile de lemn MARIN V. GANEA, șoseaua Miha.-Bravul No. 37 și strada Șerbănică No. 10.—
Sucursala : Calea Victoriei No. 107.

UN GRAMOFON foarte elegant, cutia de stejar, cu plachete de metal și fin nichelat, cu 6 plăci duble, adică 12 cântec.

UN FLAUT DE ABANOS, cu 12 clape, într-o cutie fină captușită cu catifea.

UNA VIOARA FINĂ cu arcuș și accesorii de rezervă.

Toate aceste cumpărate de la Marele Magazin de muzică Jean Feder, București, calea Victoriei 54, Furnizorul Curții Regale.

UNA MADOLINA italiană, de palisandru, ornamentală, cu testiera prelungită, specială pentru concert.

UNA CHITARA cu mecanică.

UNA HARMONICA cu două rânduri, cu 19 clape și 4 bari, burduful dublu, cu colțuri de metal.

Cumpărate de la Magazinul de muzică «La Harpa», București, strada Colței No. 5.

UNA JARDINIERA de argint de China, oxidată și aurită, cu 4 picioare și două mânere, cu un cristal frumos șlefuit.

UNA FRUCTIERA de argint de China, în parte aurită, cu telerul de cristal, gravat broderie și șlefuit.

UN SERVICIU PENTRU BERE, compus din o carafă și patru pahare de cristal, pe o tăviță argintată cu două mânere.

Cumpărate de la cunoscutul magazin de bijuterii Th. Radivon, bulevardul Elisabeta No. 8 bis.

UNA PENDULA MODERNĂ de stejar ce se întoarce odată la 15 zile.

UN CEASORNIC DE AUR 14 karate, cu trei capace, frumos gravate și emailate, pentru dame.

UNA GARNITURA DE AUR 14 karate, compusă din o pereche cercei, o broșă și un inel, toate cu pietre Simil, Brillant și Perle.

UN CEASORNIC DE BIROU cu călimară, formă modernă și frumos nichelat.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul și bine asortatul magazin «Ceasornicaria Colței», București, str. Colței No. 31.

UNA BICICLETA ELEGANTĂ «SPORT» cu roata liberă și frână automată prin contrapedalare.

UNA PUȘCA de vânătoare cu două țevi, țevile de oțel, «Bayard», din renumita fabrică de arme «Pieper-Bayard». Această armă are 4 zăvoare de siguranță, țeva stângă choke-bore și poate întrebuița atât pulberea neagră, cât și pulberea fără fum.

UNA CARABINA semi-automată de mare precizie «Pieper» cu tirul garantat precis.

UN REVOLVER SISTEMATIC.

Cumpărate de la marele magazin de arme B. D. Zismann, furnizorul Curții Regale, calea Victoriei No. 44, București

3 CEASOARNICE DE AUR 14 karate cu câte 3 capace foarte frumos gravate, toate pentru dame.

3 LANȚISOARE DE AUR 14 karate, pentru d-șoare.

6 CEASOARNICE de argint rusec, cu 3 capace, p. bărbați.

6 CEASOARNICE DE ARGINT VERITABIL, cu 3 capace, pentru bărbați.

6 CEASOARNICE DE NIKEL, cu 2 capace, p. bărbați.

6 CEASOARNICE DE ARGINT «Marca Arpad» cu 2 capace frumos gravate, pentru bărbați.

6 CEASOARNICE DE METAL argintat, cu câte 3 capace pentru bărbați.

4 LANȚISOARE DE ATARNAT LA GAT, de argint aurit pentru dame.

7 SPLENDIDE LANȚISOARE de argint 800, p. dame.

UN SPLENDID CEASORNIC DE AUR 14 karate, cu 3 capace, foarte fin gravat, având și port-fotografie, pentru dame.

UN CEASORNIC DE AUR AMERICAN, cu 3 capace, pentru bărbat.

UN CEASORNIC DE AUR pentru bărbat, 14 karate, cu 3 capace, frumos gravat, având pe capac loc pentru gravură.

2 CEASURI SPLENDIDE DE ARGINT pentru bărbați.

UN CEASORNIC de metal aurit pentru bărbat.

Afără de acestea, toți abonații mai primesc gratuit un volum din interesanta scriere «Memoriile Regelui Carol I al României», sau un volum din cărțile ce apar în editura ziarului „Universul” tipărite anume pentru abonați.

Prețurile de abonament sunt aceleași : Pe un an lei 18; pe șase luni lei 9.15; p. 3 luni lei 4.65.

Pentru a concura la premiile de mai sus, abonații pe un an primesc 30 bonuri; cei pe șase luni 15 și cei pe 3 luni 5 bonuri.

Abonații pe un an participă la două trageri, deci după prima tragere vor primi încă 30 bonuri, pentru tragerea următoare.

Administrația „UNIVERSULUI” nu întrebuițează încasatori.

Plata abonamentelor se va face direct la casa administrației ziarului, prin mandat postal sau în persoană.